

הכרה באסמכתאות לדרישת הוצאות/עלויות בחישוב המס

השאלה:

נכס נמכר השנה ונרכש לפני כ 20 שנה.

על מנת להפחית את תשלום המס, מס הכנסה דורשים מאיתנו חשבוניות עבור ההוצאות שהיו לנו בנכס למרות שיש דוחות מבוקרים וטפסי פחת.

השאלה שלי היא האם זה לגיטימי לדרוש מסמכים אחרי התיישנות? האם יש מסמכים שאין עליהם התיישנות?

אשמח לפסקי דין, אסמכתאות, תקנות וכל מה שנראה לכם לנכון.

עו"ד ורו"ח סיימון יניב משיב:

חוזר מס הכנסה 2/2012 דן בענין אסמכתאות להתרת הוצאות או דרישת עלויות (להלן: "החוזר"). החוזר בא במטרה לקבוע אמות מידה שיחולו בעת קביעת שומה לנישום אשר אין בידו את החשבונית המאששת את קיומה וסכומה של ההוצאה או העלות הנדרשת, או נישום שספריו נפסלו.

החוזר מציין רשימת מקרים בהם בחינת התרת ההוצאה ע"י פקיד השומה תעשה שלא על פי חשבוניות, כדלקמן:

המקרה ראשון - הנישום לא שמר את התיעוד הנדרש בשל הוצאות שיצאו במהלך התקופה בה נדרש הנישום לשמירת מסמכים מכח סעיף 21 להוראות ניהול פנקסים.

המקרה שני - הנישום דורש הוצאות פחת כאשר אין בידיו את החשבונית המעידה על רכישת הנכס בגינו נדרש הפחת.

המקרה השלישי ושרלוונטי לעניינינו - בעת מימוש נכס הוני דורש הנישום התרת הוצאות הוניות או עלויות בגין מחיר מקורי של רכוש קבוע כאשר אין בידיו את החשבונית המעידה על רכישת הנכס או את החשבונית המעידה ההוצאה שקשורה לרכישת הנכס.

החוזר מציין שניתן להסתמך על טופסי פחת י"א המהווים חלק מתוך דוחות כספיים מבוקרים על ידי רואה חשבון משנים קודמות של הנישום, כפי שהוגשו לרשות מסים.

כמו כן, צוין בחוזר שניתן להסתמך על רישומים קיימים של רשויות מנהליות אחרות בישראל ומחוץ לישראל המעידות על מחיר הרכישה לדוגמה: היטלי השבחה, תשלומי מס על הרכישה, וכדומה.

בהמשך צויין בחוזר שבמקרה של קבלת שירותים באמצעות קבלני משנה – ניתן להסתמך על הצהרות של קבלן המשנה המגובות בהוכחה לדיווח על ההכנסה בדוחותיו של הקבלן ובאישור ניכוי מס במקור ואישור ניהול פנקסי חשבונות וגם על תלושי שכר של עובדי קבלן המשנה נותן השירות, אשר מעידים על עלותה של העבודה נשוא ההוצאה הנדרשת, עליה ניתן להוסיף מרווח רווח מקובל בענף, לצורך קבלת שווי השוק של ההוצאה בה נשא הנישום.

החוזר אף מציין שניתן להכיר בהוצאות בגין רכישת נכסים ומוצרים או בגין עבודות אשר בוצעו בפועל אך ללא אסמכתאות תקפות, אך הדבר יצריך לבצע בדיקת סקרי שוק המעריכים את שווי השוק הנהוג בעסקאות מסוג דומה בין צדדים שאינם קשורים לצורך בחינת סבירות ההוצאה.

לבסוף החוזר מציין שבמידה והנישום אינו עומד תחת נטל ההוכחה, פקיד השומה ישום את הכנסתו על בסיס תסקירים כלכליים, השערות ואומדנים מקובלים בענף בו עוסק הנישום, בהתאם לתדריכים שמפרסמת מעת לעת החטיבה הכלכלית של רשות המסים ובאמצעות סיוע וליווי מכלכלני הרשות.

עקרונות דומים נקבעו בפסיקה גם בחישוב השבח במכירת נכס מקרקעין. כך למשל, בועדת הערער שדנה בתיק 1240-01 **גדעון הרן ואח' נ' מסמ"ק ת"א** נקבע שניתן להכיר בניכוי הוצאות לצורך חישוב השבח באמצעות הצגת טופס י"א, שכידוע הינו חלק מהדו"ח המבוקר שמוגש לרשויות המס, שכן הטופס מהווה אסמכתא להוצאה שהוצאה והכל בתנאי שאותה הוצאה לא נדרשה כהוצאה לצרכי מס הכנסה ומשכך אין צורך בשמירת קבלות לרכישת או השבחת הנכס.

התשובות אינן מהוות תחליף לייעוץ משפטי, ואין אחריות לתוצאות השימוש בה. ואין באמור בתשובה כדי להוות ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי ואין באמור כדי להוות מענה לנסיבות מקרה קונקרטיים ו/או ספציפיות, לחוות דעה או להביע עמדה ביחס למקרה מסוים.